

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Martiny Tajbnerové

Trojfunkční struktura v irské mythologii

Práce vychází z trojnosti společenských a jim odpovídajících mythologických struktur u Indoevropanů v pojetí Georgie Dumézila a jeho pokračovatelů (Puhvel, Le Roux), kteří se věnovali této otázce speciálně v oblasti keltské mythologie. Autorka se ve své bakalářské práci zabývá se otázkou, zda a jak odpovídá tato struktura trojí funkce (právně-magicko-náboženská, válečnická a plodnosti- práce) postavám v irské mythologii, při čemž se soustředila zejména na nejstarší z irských mythologických cyklů. Probrala podrobně nejstarší vrstvu, zejména tzv. nejstarší mythologický cyklus. K práci připojila vlastní zdařilé překlady řady příběhů, a pokusila se interpretovat tento starý problém nově. Již její překlady, které připojila jako přílohu své bakalářské práce, ukazují, že se autorka svým tématem zabývala velmi zevrubně a s pozoruhodnou pílí.

Zabývá se napřed čtyřmi poklady, které si hrdinové přinesli při svém stěhování do Irska (s obdobou tří předmětů spadlých s nebe u Skythů) a pak příběhy o válce funkcí v souvislosti s etnickými a jinými spory irských hrabství. Na rozdíl od Le Rouxové a Puhvela považuje autorka Luga za postavu se všemi třemi funkcemi, za symbol plodnosti Dagdu, válečníkem je pro ni (i podle obecného názoru) především Ogma a duchovní sféru ve smyslu práva a náboženství-magie představují Nuada a Mananaan. Jistě je autorčin výklad zajímavý, i když nikoli jediný možný, a autorka tyto své interpretace také přiměřeným způsobem zdůvodňuje.

Z určitého úhlu pohledu je její interpretace oprávněná, ovšem v mnohém už ani Dumézilovy výklady, které byly východiskem její práce, neobstojí v původním pojetí. Podobná tripartitní struktura existovala také u semitských i jiných národů, nejen u Indoevropanů. Stejně i jiné znaky mýtického i společenského zřízení, které Dumézil považoval za výhradně indoevropské, mají paralely i v jiných strukturách jiných jazykových skupin, včetně asijských a amerických. Proto i tento výklad autorčin bych považoval za oprávněný z určitého jejího přístupu, ale platný pouze *cum grano salis*, a s otevřenými možnostmi další interpretace. Ostatně každý mýtus je obrazný a dovoluje větší množství interpretací: v tom byla i podstata mýtů vůbec.

Ovšem rád bych ještě jednou vyzvedl píli a úsilí o překlady legend. i když řádný překlad pro publikaci by asi neměl být jen z angličtiny: všechny překlady přes třetí jazyk by měly být aspoň revidovány překlady přímými, což se bohužel u nás obecně v dnešní době velmi zanedbává. To ovšem jistě nebylo ani v možnostech autorčiných, ani to nelze očekávat od bakalářské práce.

V každém případě jde o práci zajímavou, inteligentní, promyšleně formulovanou a napsanou s velkou píli i oddaností tématu, ke kterému má autorka zřejmě i citový vztah.. Zřejmě plně odpovídá požadavkům na bakalářské práce na Fakultě humanitních studií UK kladeným a lze ji doporučit k obhajobě i k získání titul BA.

V Praze dne 3. 8. 2006

Prof.dr. Jan Bouzek